

„EDINOST“
izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob torkih, četrtek in sobotah. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za jeden mesec . f. — 90, izven Avstrije f. 1.40 za tri mesece . . . 2.60 „ „ 4. — za pol leta . . . 5. — „ „ 8. — za vsa leta . . . 10. — „ „ 16. — Na naročbo brez priložene naročilnice se ne jemlje ozir.

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 2 nč., v Gorici po 3 nč. Sobotno večerno izdanje v Trstu 2 nč., v Gorici 4 nč.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorako.

Oglasi se račune po tarifa v petiti; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega razpisnih vrstic. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodb.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejema. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravitelstvo ulica Caserma 13. Odprte reklamacije so prosto poštnine.

„V edinosti je moč!“

Samouprava.

Nedavno se je mudil naš cesar v južnem Tirolu. Potovanju cesarjevemu v to obsejno pokrajino pripisovali so v obče veliko politično važnost — smatrali so je namreč kot neizgledljivo znamenje, da se želje tirolskih irredentovcev po razcepljenju dežele bližajo svojemu uresničenju. Tako domnevanje videlo se je opravičeno tem bolj, ker se je najmočnejša stranka v vladni večini — nemško-liberalna — kasala jako naklonjeno samoupravi južnega Tirola.

In vendar je bilo krivo to domnevanje. Mi ne vemo sicer, ali se je že koalicijska vlada sama ob tem vprašanju postavila na drugo stališče, nego pa njeni ljubljenci, nemški liberalci; to pa je gotovo, da goje najvišji dvorni krogi vse drugačne nazore o tem za državni interes vitalnem vprašanju, nego ona laži-liberalna stranka, ki si tako rada — Bog sam ve, da po krivici — prisvaja naslov „državna stranka“. Is kratka: ves program potovanja cesarjevemu v južni Tirol je bil prirejen tako, da je bilo jasno na prvi pogled, da italijanski radikali nimajo ničesar pričakovati od tega potovanja. Cesar ni vprejemal ni političnih deputacij, niti političnih spisov ali spomenic. S tem je bila prerezana pot onim, ki so najbrže hoteli porabiti to priliko, da bi izražali svoje želje glede samouprave južnega Tirola in da bi na tak način prisilili tudi vladarja, da se izrazi o letih.

Najvišji krogi pa so stvar zasnovali takó, da ni moglo priti do izjave želja, kojih uresničenje bi značilo veliko nevarnost za celokupnost države; po takem je bilo tudi jasno takoj s prvega začetka, da želje nemških liberalcev vendar še niso zapoved najvišjim krogom.

In tu moramo po vsej pravici naglašati še jedenkrat, da oni nemški liberalci, kateri nas Slovence tako radi sumničijo kot razdirajoč in nevaren življenj, nimajo prav nikake pravice smatrati sami sebe kot jedino državno stranko, kajti sedaj je očito, da obstoji strogo nasprotje med željami in zahtevami liberalcev in pa med nazori najvišjih krogov, kako treba čuvati državni interes.

Želje po samoupravi južnega Tirola odklonili so torej najvišji krogi na jasen in nedvomljiv način. Gotovo pa niso storili tega iz nenaklonjenosti do italijanskega življenja, ampak zgolj zato, ker državna korist vohava tako.

Kar pa nam utegne kdo oporekati, češ: „kako pa je to, da ravno vi tržaški Slovenci zahtevate, da se loči okolica od mesta v administrativnem pogledu ter se potosate za to, da dobi okolica samoupravo? To ni dosledno, kajti, kar je vam prav, je tudi drugim ljubo.“

Prijatelj, tu velja latinski pregovor: „Quod licet Jovi, non licet bovi!“ Kar je

dovoljeno jednemu, ni dovoljeno drugemu. Pri nas so razmere, ravno narobe, kakor pa na Tirolskem: kar na Tirolskem zabranjuje državna korist, to isto zahteva pri nas ista korist.

Umetno se nam vidi torej, da načrtamo paralelo med našimi in tirolskimi razmerami. Pri tem se moremo sklicevati na besede, koje je ob tem vprašanju napisala „Süddeutsche Post“ v svoji številki z dne 14. julija.

Isti list piše: „Znano je, da po južnem Tirolu rujejo irredentovski šilji, kateri bi želeli, da se južni Tirol priklupi Italiji. Naravno je, da bi to nakano močno pospeševala samouprava južnega Tirola. Kdor ima oči, da vidi, moral je priti do prepričanja, da so se po južnem Tirolskem razvili taki odnosi, kateri z ozirom na višji državni interes naravnost zabranjujejo, da bi se izpolnilo želje italianisimov.“

Z ozirom na dejstvo, da štajerski Slovenci hrepene češ ne po popolni samoupravi južnega, slovenskega dela dežele, pa vsaj po tem, da se razdeli deželni šolski svet, da se osnuje poseben namestništveni oddelok za južni Štajer, da se razdeli kmetijska družba v dva oddelka, da se osnujeta dva deželna odbora itd., piše nadalje omenjeni list:

„Kaj to stoji stvari na Štajerskem v tem pogledu? Ali je tudi pri nas namen, da bi se pridružili neki drugi državi? Nikakor ne! In ako nam tudi izvestni krogi podtikajo to nakano, da bi škodovali dobri stvari, odgovoriti jim moramo kar jednostavno, da si take nakane niti ni možno misliti, ker štajerska ne meji s nobeno tujo državo. Medtem torej — zlasti sedaj, ko so se jeli izdatno ohlajati odnosi med Avstro-Ogreko in Italijo —, ko iz višjih državnih interesov ni možno privoliti v popolno samoupravo Tridenta, ne obstoji taka zapreka glede Štajerske.“

Tako štajerski list. A mi tržaški Slovenci, zahtevajoč samoupravo za okolico tržaško, smemo storiti korak dalje, kajti razlika med našimi in tirolskimi razmerami je še bolj kričeda. Pri nas stoji stvar tako, da isti razlogi govore za samoupravo tržaške okolice, kateri govore proti samoupravi Tridenta. V samoupravo Tridenta ni smeti privoliti, ker ta pokrajina meji s Italijo, a samoupravo za tržaško okolico je pa v državnem interesu želiti upravljati tega, ker smo v bližini Italije. Samouprava Tridenta bi še bolj približala to pokrajino Italiji, a samouprava tržaške okolice bi pa pomenjala visok sid med našimi irredentisti in onimi onkraj črno-rumenih kolov.

Ta resnica pasti mora vsakomur v oči, kdor le kolikaj pasno premotruje narodnostno razmere na Primorskem in pa nakane naših

nasprotna nadvojvodi Karolu, kateri bi rad uničil „svobodine naše kraljevine“. Zato smo za sedaj še z njim.

— Svobodine? nameje se jezno škof. Svobodine, da smete pleniti in odirati, je li? A red, a pravica, a zakon? Jaz hočem red in mir, veste to, domine Alapić? Zato sem vas poklical.

— Na službo, reverendissime, pokloni se grbec.

— Najprej pojdite k svoji sestri, udovi banici. Čujem, da nje častniki v cesargradu mučijo narod kakor Babilonci židove, a v Jastrebarskem, kjer prebiva gospa Barbara, da je kakor v peklu. Opozorite jo v mojem imenu, naj za Boga ima dušo. Saj je ženska. Recite ji, naj bo kročja.

— Bom reverendissime, reče Gašo.

— Drugi posel je važnejši. Obljubite mi, da ne izdate mojih namer?

irredentovcev. Ti poslednji vedo namreč dobro, da je tržaška okolica, dokler ostane slovenske, globok jarek med njimi in bratci po Furlaniji in Italiji. Uprav zato napenjajo vse svoje sile, da bi poitalijančili okolico, ter da bi tem načinom dosegli trdno vez med ozemljem tržaškim in pa Furlanijo in po takem tudi z bližnjo Italijo. Kakor se vidi Legina šola v s. v. Križu — torej že na Kraških tleh — na prvi pogled kot gorostasna nezmisel, tako jasen nam je nje namen, ako si stvar ogledamo od bližje. Tej šoli je prisojena naloga važne postojanke v tej laški zvezi. Iz te žalostne resnice morejo prevideti zaslepljeni Križani, na čegav mlin navajajo vodo s podpiranjem Legine šole. O, naši irredentovci niso slepi in neumni: oni vedo dobro, kaj delajo; pač pa so slepi oni, ki jih podpirajo posredno ali neposredno.

In še v nečem drugem pogledu bila bi velike važnosti samouprava naše okolice. Dokler je naša okolica takošna kakoršna je, namreč slovenska, nima sosednje kraljestvo niti po narodnostnem principu nikake pravice reklamovati za se to pokrajino, tudi ako bi hoteli pripoznati, da je Trst sam čisto italijansko mesto. Ako se pa naša okolica poitalijanči in se po tej poti napravi neposredna vez med tržaškim ozemljem in bližnjo Furlanijo, zadobila bi Italija vsaj navidezno nekaj pravi naslov do te pokrajine.

Obračajmo torej stvar kakor hočemo, vedno in vedno moramo priti do zaključka, da je slovenski značaj tržaške okolice državna potreba, zбоk česar treba v državnem interesu porabiti vsa sredstva, da se ohrani ta slovenski značaj. Takim sredstvom treba pa postaviti načelo samoupravo tržaške okolice, kar smo dokazali na jasen način.

Torej: ne le kot Slovenci, ampak tudi kot Avstrijci moramo zahtevati — samoupravo za našo okolico.

Videant consules, da ne bodo prepozno!

Politiške vesti.

O avtonomiji Tridenta. Dunajski „Vaterland“ poroča, da je cesar o svojem popotovanju preko S. Mihela v Eppau-u (Tirolska) izjavil poslancu Di Pauli-ju, da on nikdar ne privoli v ločenje Tridenta od Tirolske. Tudi „Neue Freie Pr.“ obseja razprave, s katerimi se poslednji čas bavi o tej stvari lahonski list „L'alto Adige“, kateri zahteva za Tridentine poseben deželni zbor v Tridentu. „N. Fr. Pr.“ pripominja, da so poslednji dogodki v Tridentu pokazali dovolj jasno, da je velika večina prebivalstva v odprtem nasprotju s intrazigentnim postopanjem nekaterih vodij, ki imajo skrajne tendence. Tridentsko glasilo, zaključuje „N. Fr. Pr.“, zahteva menda zaradi tega mnogo, da bi doseglo več, kakor se je bilo ponudilo.

— Trdna vera, ne bom.

— Jaz moram Tahija spraviti s Sosedo. Kmetje so izjavili pred kraljem, da ga ue marajo več služiti, da raje poginejo. Pravda z Uršulo teče počasi, lahko traja še deset let po stari navadi. Razdor med plemstvom postaja hujši, kmetje bodo planili po orožji, a Turčin bo pridrl. Ali želite doživeti to aramoto?

— Obvaruj nas Bog, reče Alapić.

— Ta vozec treba hitro, mirno in oprezno razvozlati, a vaši spretni roki zapade pri tem glavna naloga, gospod Gašpar. Jaz sem dočel pokojnega Nikole Zrinjskega napol pridobil, da vrnejo Tahiju na vživanje Božjako, katero mu je Nikola pred šestimi leti iztrgal. Stari Tahij bi šel tje stanovat. Tahijev sin Gavro bi vzel Zofijo, hčer Uršule Heningove, katera bi z novoporočencema stanovala v Sosedu in Stobici, a udova bi vrnila

— Pomenljivo je vsekakor, da se dunajska židinja stavlja s tem člankom v odprto nasprotstvo proti svojim lahonskim „prijateljem“ in proti sami sebi. Vrla židinja je uvidela menda, da je grozdje še prekiselo.

Sklepi shoda mladočeskkih poslancev. Mladočeski poslanci so pri svojem shodu dne 14. t. m. storili troje sklepov: o programu stranke, o taktičkem postopanju stranke in o razmerju do drugih strank. — Program stranki ostane stari, kakor je bil izražen v volilnih oklicima za leta 1889 in 1891. Glede taktičkega postopanja so sklenili, da se isto ne more spremeniti nasproti vladi, koje program je načelno nasproten programu naroda českega v političkem, narodnem in socialnem pogledu. Stranka boče vstrajala v opoziciji, dokler se ne ustvari podlage v zadovoljenje naroda českega. — Tu našteva „sklep“ razne zahteve, koje treba uresničiti, da se ustvari take podlage. — O razmerju do drugih strank pravi „sklep“, da dobro organizovana konservativna stranka ne bi značila nikako nevarnost za narod česki, ako bi le hotela vprejeti narodni in državno-pravni program. Pač pa bi bila nevarno, ako se osnuje česko-klerikalna stranka. Z rodoljubnimi duhovniki hoče stranka gojiti najboljše odnose, obseja pa vsako zlorabo verskega prepričanja za političke agitacije. — Glede razmerja do delavcev naglašajo „sklep“, da se stranka hoče potezati za razširjenje volilne pravice na vse sloje, kajti ščititi treba delavstvo pred izsesavanjem po velikem kapitalu. Združiti pa se ne more s nobeno stranko, koja ni brezpogojno vprejela narodnega programa. Sploh urejuje mladočeska stranka, svoje razmerje do drugih strank po tem, kakoršna stališča zavzemajo iste nasproti narodu českomu. Slednjič si pridržuje stranka pravico, da stopi — seveda ne na škodo svojega programa — v dotiko s to ali ono stranko v ta namen, da premaga koalicio ali pa, da kaj pribori za narodno stvar.

Učiteljski shod za Nižje Avstrijsko vrtil se je te dni v Oberhollabrunnu. Vidi se nam umestno, da zabeležimo nekatere izjave iz početka glavnega zborovanja. Okrajni glavar baron Pachner je svaril učitelje, naj bodo složni in naj ostanejo zvesti sodanjam šolskim zakonom; opominjal jih je tudi, da naj se nikar ne udajo oni struji, ki je popularna dandane (tu je mislil gosp. glavar očividno na antisemitizem). Predsednik Ernst omenjal je med ostalim razmerja med učitelstvom in duhovščino: „Mirujejo naj sumničenja, zasmehovanja in zasramovanja, med učiteljem in duhovnikom vladaj ona sloga, katera omogočuje soglasno delovanje med šolo in Cerkvijo v blagor ljudstva. Mirni razvoj šole je v interesu vsaega naroda, za to pa nikakega pritiska, nikakega prepira, ampak mir. Zaključujoč je naglašal govornik, da bodo učitelji vedeli odbiti sleherni napad

Ferku dvajset tisoč forintov. Na ta način bi spravili Ferka s Sosedo in pomirili dvoje rodov, kateri ste varok krvavemu prepiru v celi kraljevini. Kaj mislite vi o tem?

— Reverendissime, pokloni se Gašpar in pogleda debelo, čudim se vaši državniški modrosti. Osnova je divno zamišljena. Ali kolikor poznam strastno nragospe Uršule —

— Naj vas zato glava ne boli, nasmehne se škof, Uršula je privolila.

— Privolila? stopi strme Gašpar za korak nazaj.

— Da, priklima Drašković, vaša naloga bodi, da pregovorite Tahija, katerega dobro poznate. Ali delajte hitro, predno se Ambrož Gregorjanec povrne iz požunkega zbora. Vem, da je nasproten moji osnovi. Priporočam vam posebno, da se o ti zadevi dogovorite z gospo Anko Konjsko, katera je svojo mater popolnoma za ta načrt pridobila. Ali hočete.

(Dalje prih.)

PODLISTEK.

92

Kmetški upor.

zgodovinska povest šestnajstega veka.

— Spisal Avgust Šenoa. Preložil I. P. Planinski. —

— Pogledite Tahija, nadaljuje škof. Da se prikupi dvoru in prikrije grohe, šopiri se v aboru, daje za vojsko novcev, žita, sosa, gradiva, vojščakov, ali pleni kakor razbojniki kmete, da jim rebra pokajo. Kmetje so se zopet pritožili kralju. A vi, gospoda, v zboru? Sklenili ste, da se povsod po kraljevini uporniki ostro kaznujejo. To je predlagal Tahij in vi drugi ste vsi glasovali za to, on je gospodar in vladar v zboru, nu, ali ste pa določili kazen za krivičnega gospoda?

— Vem, da je Tahij nasilnik, odgovori Gašo, mi smo se pred nekaj leti prenaglili, osobito pokojni ban Peter. Toda Tahij je zavrnik one silne dvorske stranke, katera je

na šolski zakon, kajti vsako kršenje tega zakona pomenjalo bi kršenje razvoja naroda. Zbor je med ostalim sprejel tudi resolucijo v tem zvezi, da bi se preosnovala sedanja postopanja o prijavah radi šolskih zamud, kajti isto je prepočasno in komplicirano.

Pedagoški shod Gališki je po daljši razpravi sprejel resolucijo, glasom katere je potrebno, da se ženskam dovoli pohajati vsučilišča kot redne slušateljice. Isto tako se je izrekel shod za osnovo višje učilnice, na kateri bi se ženske pripravljale za vsučiliške studije.

V saboru Hrvatskem je naglašal opozicijski posl. Frank, da Ogerska še ni dala novčiča za Hrvatsko, pač pa polni hrvaški denar ogerske blagajne. Govornik noče priznati državnega dolga, ker se isti ni napravil na korist Hrvatski. Banu Hedervaryju slepo udana saborska večina je seveda slepo odobrila vse obračune med Ogorsk in Hrvatsko za leta 1889, 1890, 1891.

Nemški katoliški shod se bode vršil dne 26. avgusta v Kolonju.

Italijanska vlada je odpustila svojega generalnega konzula v Lyonu. O vzrokih temu ukrepu italijanske vlade ni ničesar znano, vsakako pa je to odpuščenje v zvezi z umorom predsednika Carnota.

Potovanje predsednika republike v Lyon? Kakor znano, je mesto Lyonsko izjavilo željo, da bi prisel tja novi predsednik francoske republike. Z ozirom na to željo piše neki pariški list: „Žalovati za umrlimi je sveta dolžnost; toda ko smo odračunali ta pobožni tribut, misliti treba na žive, na korist, ki so v nevarnosti, na prebivalstvo, toli vredno in patrijotičko, kateremu smo dolžni dati odškodnino po toli boleznih dogodkih. Ako se bode torej Casimiru Perrierju videlo koristno iti v Lyon, tedaj ga ne odvrne od te nakane nobena nevarnost“.

Poslanska zbornica Francoska pričela je dne 17. t. m. razpravo o zakonu proti anarhistom. Razprava bode trajala več dni, ker namerujejo socialisti isto zavladavati kolikor se bo le dalo. Tomu nasproti so baje sklenili pristati sedanje vlade, da naj se razprava nadaljuje noč in dan, dokler se postava ne vaprojmo.

Različne vesti.

Imenovanja pri finanč. Cos. namestnik kot predsednik deželne finančne ravnateljstva je imenoval: prijemnika užitnine ob črti, Valentina Košuta, voditeljem carinskega urada v Korminu; carinskim oficijalom pa: carinske asistente Friderika Basiana, Josipa Koloza, Karla Bauerja in Srečka Velikonjo za Trst, Ferdinanda Kalina za Pulj, Antona Mangolda za Piran; nadalje asistenta pri solinskem uradu, Jurija viteza Fichtla užitninskim prijemnikom ob črti v X. pl. razr.; voditelja užitninskega urada Ivana Trošta užitninskim upraviteljem v IX. pl. razr. za Gorico; carinskega oficijala Artura Rismonda oficijalom pri višjem uradu glavnega carinskega urada v Trstu; carinske vožbenike Bruna Leeb-a, Rikarda Škofa in Viktorja Sterleta carinskim asistentom ter konečno carinskega vožbenika Ivana Miloša solinarskim asistentom v Kopru.

Petrazredna slovenska osnovna šola družbe sv. Cirila in Metoda pri sv. Jakobu v Trstu izdala je svoje letno poročilo za šolsko leto 1893-94. Poročilo pričinja s „Statističnim pregledom“, iz katerega je jasno razvidna potreba tega šolskega zavoda in njega prelepi napredek, kajti številni otroci množijo se progresivno od leta do leta. Takó je bilo vpisanih: leta 1888-89 74, 1889-90 — 146, l. 1890-91 — 204, l. 1891-92 — 284, l. 1892-93 — 310 in 1893-94 — 321 otrok; poleg teh se je oglašilo v otroški vrt pri sv. Jakobu nad 70, v Rojanu nad 70 in na Groti nad 50 otrok. Učiteljskih moči ima šola petero, krščanski nauk je poučeval, ker je bil konec oktobra premeščen dotedanji zavodni katehet č. g. Fr. Sila k sv. Antonu novemu, č. g. Koruza. Šolska nadzornika sta bila c. kr. okr. šolski nadzornik g. Ivan Dolinar od strani vlade in gosp. prof. dr. Karol Glaser kot družbeni nadzornik. Iz „Pregleda za leto 1893/94“ razvidimo, da se je bilo vpisalo letos v to šolo skupno 321 otrok (v I. razred 69, v II. 88, v III. 73, v IV. 50 in v V. 41); redovanih je bilo konec šolskega leta 288, napredovalo jih je 288 s povoljnimi vseh. (Ta številka odgovarja

79-17% kar je vsakakor jako lep vseh. Ur.) Poročilo se bavi s šolsko kroniko, t. j. s zgodovino zaveda. Ker je ista našim čitateljem že dovolj znana po zaprekih, s katerimi se je imela boriti šola s početka, ponavljamo le, da je ministerstvo za uk in bogočastje podelilo s odlokom dne 22. aprila 1893. tej šoli pravico javnosti. — Iz imenika učencev in učenk razvidimo, da je dovršilo minolo šolsko leto 45 otrok svoje nauke s odličnim vseh. (v I. razr. 10, v II. 9, v III. 12, v IV. in V. po 7). Poročilo zaključuje z nekaterimi priporočili na stariše.

Prihodnje šolsko leto prične s 16. septembrom; vpisovanje se bode vršilo dne 14., 15. in 16. septembra.

Pevci „Slovenskega pevskega društva“ naprošeni so, da se redno vdeležujejo pevskih vaj, ker bode v kratkem sopet treba nastopiti; posebno se na to opozarjajo starejši gospodje pevci.

Mestni svet tržaški. Za nocojšnjo sejo dodali so še nekatere točke k onim, koje smo bili objavili v današnjem zjutranjem izdanju našega lista. Evo popolni dnevni red: 1. Čitanje zapisnika XVII. seje. — 2. Predlog upravnega sveta mestne plinarne za razpis natečaja za službo ravnatelja temu zavodu. — 3. Imenovanje mestne delegacije. — 4. Imenovanje raznih odsekov. — 5. Imenovanje ravnateljstva tržaške hranilnice. — 6. Imenovanje višjega sveta za isti zavod. — 7. Poročilo stavbenega odseka glede preosnove mestnega stavbenega urada. — 8. Predložene obračuna mestne zastavljavnice za leto 1893. in predlog nadzorovalnega odseka zastavljavnice za predložene iste na prikladnejše mesto. — 9. Predlog odseka za javni pouk, da se osnujejo izgre na prostem za učence srednjih šol.

Ljubljanski župan, že v petič izvoljeni gosp. Peter Grasselli, prisegel je včeraj dopoludne v krasno odlični mestni dvorani v zbranem občinskem svetu pred deželnim predsednikom baronom Heinom.

Vrtna veselica „Bratnega društva“ pri sv. Ivanu, vršila se minolo nedeljo, se je sponesla dobro na vse strani. Lepi vrt „Narodnega doma“ bil je poln domačega in mestnega občinstva. Tamburaši svetovlanski so udarali — kakor po navadi — ne le precizno ampak tudi s veliko ljubeznijo do svoje umetnosti. Pevski zbor društva „Slava“ od sv. Marije Magdalene je nastopil polnoštevilno pod vodstvom svojega pevovodje g. Pižonca. Slavaši so odpeli tri sbore: „Preširn“, „Bojna pjesma“ in „Dijaški zbor“. Peli so laborno in v obče so se hvallili lepi okrogli in polni glasovi „Slavašev“. Dramatiški odsek „Tržaškega Sokola“ je uprizoril veselo igro „Zapirajte vrata!“ Igrali so seveda izborno, šal, da je užival le eden del poslušalcev. Sploh sodimo, da naj bi se igre ne uprisarjale pod milim nebom, ker se res ne isplača veliki trud. Ob „Šaljivem prisoru“ se je občinstvo izborno zabavalo vsaj ga je proslavjal naš — Borovičakov. Borovičakov je in ostane le Borovičakov. Bog poživi njega in njegovo gardo moškega in ženskega spola! — Po „bosedi“ je bila prosta zabava ob kateri so prepevali „Slavaši“.

Za rezerviste. Gg. učitelji in sploh slovenski rojaki, ki so sedaj v Trstu da izpolnijo svojo vojaško dolžnost pri orožnih vajah, naj ne obiskujejo italijanskih gostilnic. Saj imajo narodnih gostiln na izbéro! Utegnejo najti primerno gostilno že med raznimi, ki so oglašene med inserati v našem listu.

Uboge živali! Predvčeršnjem je poslal nek trgovec s kuretnino iz Ljubljane v Trst okolo 600 kokoši. Kuretnina je bila zaprta v raznih kurnikih — brez piče in vode! — in kurnike so stavili v navaden, zaprti tovorni voz, kakor se nakladajo žaklji in drugo blago. Prišedši vlak v Trst, odprli so dotični voz, toda od omenjenega števila kokoši, poginilo jih je bilo med vožnjo 470! Poklicali so konjedorca, kateremu so izročili poginole živali.

Košutovanje. Dne 17. t. m. odpoteli so iz Turina v Budimpešto vse pohištvo pokojnega Košuta. Pohištvo, ki je bilo v Košutovi spalnici in v njegovi sobi za študovanje, pride v ogorski narodni muzej; dotični rjuhi pa, med katerimi je umrl „madjarski svetnik“, ahraniti se v krasni stekleni omari. Madjarski fanatiki niti niso dopustili, da bi se bili oprali rjuhi!

Potres v Carjemgradu. Včeraj opoludne bilo je občutiti sopet močan sunek, ki pa ni

provoznil mnogo škode. — Poslednji potres je provzročil na anatolski železnici okolo 7500 turških lir škode.

Požar v Kamenški smodnišnici. Včeraj popoludne je navstal ogenj v nekem poslopju erarične smodnišnice. V požaru je ponesrečil jeden delavec. Pogorišče so gasile obkolili tako, da se ogenj ni mogel širiti dalje.

Izvršitev smrtno obsodbe. Minolo soboto usmrtili so v Chicagu na električnem stolu Evgena Prendergasta, morilca tamošnjega župana Harrisona.

Pobegli bankir. Te dni je izginil s Dunaja bankir Adolf Bettelheim, kateri je bil nedavno osnoval filijalko svoje banke v Opatiji. Nexvesti bankir je dobil te dni od svojih klientov okolo 140.000 gld. v vrednostnih papirjih, da bi igral v njih imenu na borzi, drugi klienti pa so mu poverili v pohrano okolo 100.000 gld. Bettelheim je imel prej svojo banko v Gradcu; že pred leti imel je opravila s sodiščem zaradi neke, a nečistega posla. Pred svojim odhodom s Dunaja je izjavil, da odpotuje v Opatijo, brčkone pa je pobral novce in se ukrcal v Ameriko. Dunajska policija je izdala teralnico za pobeglim. Bettelheim je 57 let star, ima sive lase in brke, je polnega lica in nosi naočala. — Čujemo, da je med ostalimi klienti osleparil ta „poštenjak“ razne ljubljanske gospode za kakih 50 do 70 tisoč gld., katere so bili poverili Bettelheimu, da špekuluje s tem na borzi.

Policijsko. 30letno Marijo Dobroto, rojeno iz okolice Ljubljanske, zaprli so včeraj zaradi nenravnega življenja. Stražarji so jo zasačili, ko se je klatirila po takozvanem Tencejevem letovišču na Vrdeli. Dobrota je bila že parkrat zaradi bresposelnega postopanja izgnana iz Trsta. — 14letni Matej Vidič, sin železniškega čuvaja, stanujoč na Groti št. 128, našel je dne 17. t. m. dopoludne na železniški progi nad ulico Miramare popolno opravo domobranskega nadde-setnika in poleg iste dva mala ključa. Najdene predmete izročili so načelnistvu južne železnice v pohrano, zajedno pa so obvestili poveljstvo domobranskega bataljona o stvari. — Cerkovnik Alojz Mianzi zasačil je včeraj pod večer v cerkvi sv. Antona novega 42 letnega bresposelnega trgovskega agenta Alojzija T., ko je ukradel raz nek oltar bronast svečnik. Ker je izgino poslednji čas več svečnikov v tej cerkvi, poklical je cerkovnik stražarja, da odvede tatu v zapor.

Loterijske številke. Izšebane 18. t. m. Brno 60, 1, 17, 7, 74.

Najnovejše vesti.

Dunaj 19. „Fremdenblatt“ objavlja novo tarifo za tržaške hangarje, katere stopi v veljavo meseca avgusta t. l.

Dunaj 19. Pri bakterijskemu preiskavanju trupla onega popotnika, ki je dospel iz Rusije umrl na železnici, so dognali azijsko kolero kot vzrok smrti. Iz Rusije prihajajoči potniki podvrženi so najstrožjemu zdravniškemu nadzoru.

Budimpešta 19. Klerikalni list „Magyar Allam“ objavlja jako rezek članek proti knezu-primasu, izjavljajoč, da istega konservativci ne morejo niti več počtevati, niti podpirati, ker se brani voditi deputacijo, katere naj bi se poklonila kralju.

Belgrad 19. Vojni minister je pričel pogajati se s Kruppom zaradi obnovljenja vsega topniškega materijala.

Sredec 19. Vest, da so se vrnil v Bolgarsko vsi oni častniki, koji so se udeležili zarote proti knezu Aleksandru Battenbergu, ni resnična. Le jeden kapitan se je povrnil valed dovoljenja Stambulovega.

Berolin 19. Nemški cesar pojde meseca septembra v Alzacijo in Loreno, kjer se bode vršile velike vojaške vaje.

Karvin 19. Nocoj se po zelo težavnem delu zgradili tudi 18. oddelek jame. S tem je jama popolnoma odrezana prostemu zraku. Delavci so morali delati v uporabo umetelnih sopilnih strojev, da se ne zadušijo.

Peterburg 19. Ruski pridolovatelji petroleja hočejo zapričiti odločno konkurencijo z ameriškim petrolejem, ker se jim ni posredilo skleniti kartela z ameriško družbo „Standard Oil Company“.

Pariz 19. Predsednik Casimir-Perier je vprejel včeraj italijanskega poslanca Bonghija. (Bonghi je takorekoč vodja onim italijanskim politikom, kateri žele popolnega sporazumljenja s Francijo. Op. ur.)

Trgovinski brzojavi.

Budimpešta. Pšenica za jesen 678—677, za spomlad 713—714. Koruza za julij-avgust 508 do 510. Oves za jesen 596—598. Rž za jesen 511—513.

Pšenica nova od 77 kil. f. 665—670, od 78 kil. f. 675—680, od 79 kil. f. 685—690, od 80 kil. f. 695—700, od 81 kil. for. —

Ječmen 680—715; proso —

Povpraševanje po pšenici jako slabo, brez posla. Le težko se je moglo prodati 8.000 met. st. 5 nč. ceneje od včeraj; rž tudi 5 nč. ceneje, koruza in oves pa stalno. Vreme: oblačno.

Frage. Nerafinirani sladkor za julij f. 15.35

nova roba za september f. 14.50, mirno, zanemarjeno.

Kava. Kava Santos good average za juli 97—, za november 88.25, mlačno.

Hamburg. Santos good average za juli 79—, september 75.50, december 69.25, mlačno.

Dunajska borza 19. julija 1894.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	98.45	98.45
„ „ v srebru	98.35	98.40
Avstrijska renta v zlatu	122.45	122.25
„ „ v kronah	97.97	97.80
Kreditne akcije	854.20	854.50
London 10 Lat.	124.60	124.55
Napoleoni	9.90 1/2	9.90
100 mark	61.12 1/2	61.07 1/2
100 italj. lir	44—	44.10

Gostilna „All'Antico Moro“

ulica Solitario 12, (po domače pri „Ivračkovcu“) priporoča pravi kraški teran iz Komna I. vrste po 40, 11. po 32 in belo vipavsko po 36 nč. liter. — Držec se gesla: „Rajak k rajaku“, priporoča se podpisani za obil obisk. Anton Vodopivec, gostilničar.

Slovenecem tržaškim priporočam svojo gostilno v Bar-kovljah „Alla bella Trieste“, izborna domača kuhinja, pristna domača vina in kraški teran. **Gabrijel Devetak.**

Na Proseku

ima na prodaj več hektolitrov vina: „brzamina“, „terana“ in trdega belega „prosekarja“

Eliza Tance.

DROGERIJA

na debele in drobno

G. B. ANGELI
TRST

Corso, Piazza delle Legna 1.

Odlikovana tovarna čepičev.

Velika zaloga oljnatih barv, lastni izdelki. Lak za kočije z Angoškega, iz Franje. Nemčije itd. Velika zaloga finih barv (in tubetti) za slikarje, po ugodnih cenah. — Lesk za parkete in pode.

Mineralne vode

iz najbolj znanih vrelcev

kakor tudi romanjsko šveplo za žvepljanje trt. 104—88

Gostilna „Alla Città di Vienna“

Piazza Caserma h. št. 2, (zraven Tiskarno Dolenc) toči teran I. vrsti iz prvih kletij iz Kazelj in Avberja po 48 nč. liter, kakor tudi istrsko vino sproti in za domačo uporabo. — Graško pivo, izvrstna kuhinja (italijanska in nemška) po jako umestnih cenah. — Priporoča se al. občinstvu (101) **Ant. Brovedani.**

Zaloga piva

pivovarne bratov Reininghaus v Steinfeldu — Gradec

in 156
zaloga kisle vode Mattoni's Gesshübler pri

A. DEJAKU, junior,

v Trstu, via degli Artisti št. 8.
zastopnik za Primorsko, Dalmacijo in Lavant,

C. kr. dvorna lekarna

Ivana Mizzana

VIA CAVANA V TRSTU.

Podpisani naznanja sl. občinstvu, da je prevzel gori omenjeno lekarno od dedičev pok. Benedetta Vlach-Minussija, priporočajoč se najtopleje in obljubljujoč natančno postrežbo z umorjenimi cenami. Članom „Delalskega podpornega društva“ pa naznanja še posebej, da mu je odbor istega dovolil sprejemati recepte od njih v slučaju, ako njim takane društvena zdravniška predpisa. Za slučajne lekarske potrebe se priporoča 104—30 **Ivan Mizzan.**